

UCHWAŁA NR IX/64/2025
RADY GMINY ŻYRZYN

z dnia 17 marca 2025 r.

w sprawie ustanowienia programu osłonowego „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.) w związku z art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2024 r. poz. 1283 ze zm.) w związku z ogłoszeniem przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025 - Rada Gminy, działając na wniosek Wójta Gminy Żyrzyn uchwała, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się program osłonowy „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025, którego treść stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Program finansowany będzie ze środków własnych gminy oraz ze środków przekazanych przez Wojewodę Lubelskiego.

§ 3.

Program będzie realizowany przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Żyrzynie.

§ 4.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Żyrzyn.

§ 5.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2025 r.

Uzasadnienie

Program „Korpus Wsparcia Seniorów” jest programem osłonowym w rozumieniu art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Zgodnie z tym przepisem do zadań własnych gminy należy między innymi podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.

Celem programu jest poprawa poczucia bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”.

Program będzie realizowany w terminie do dnia 31 grudnia 2025 roku.

Gmina Żyrzyn uczestniczyła w programie „Korpus wsparcia seniorów” na rok 2022, w ramach którego korzystając z dofinansowania zakupiono 10 urządzeń tzw. opasek telemedycznych.

W latach 2023-2024 zakupiona została obsługa systemu i będzie ona również zakupiona w 2025 roku.

Otrzymanie środków finansowych na dofinansowanie realizacji zadania do 80% uwarunkowane jest przyjęciem przez Radę Gminy programu osłonowego.

Program osłonowy Gminy Żyrzyn „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025

I. Wstęp.

Zjawisko starzenia się to ważny problem społeczny. Ludzie żyją coraz dłużej, coraz więcej jest też ludzi starych- osób w podeszłym, starym i sędziwym wieku. Kluczowym jest, aby wsparcie udzielane seniorom miało charakter środowiskowy i personalny - było udzielane lokalnie, w miejscu zamieszkania osoby potrzebującej, z uwzględnieniem jej stanu zdrowia i zdolności psychofizycznych. Dom dla każdego człowieka jest miejscem o szczególnym znaczeniu, miejscem silnie związanym z nim samym i z jego emocjami. Tam ma szansę czuć się w pełni bezpiecznie i samowystarczalnie.

Program osłonowy „Korpus Wsparcia Seniorów” Gminy Żyrzyn w zakresie świadczenia usługi „opieki na odległość” w roku 2025, zwany dalej „programem”, jest odpowiedzią na wyzwania, jakie stawiają przez Gminą zachodzące procesy demograficzne oraz jest elementem lokalnej polityki społecznej w zakresie wsparcia działań na rzecz seniorów niesamodzielnymi ze względu na wiek oraz stan zdrowia. Program ma na celu zapewnienie bezpiecznego funkcjonowania seniorów w ich miejscu zamieszkania.

Według danych demograficznych na terenie Gminy Żyrzyn na dzień 31.12.2024r. zamieszkiwało 6304 osób, w tym 1643 osoby w wieku 60 lat i więcej, który stanowili 26,06% lokalnej społeczności. Dodatkowo proces starzenia się społeczeństwa od kilku lat wykazuje tendencję wzrostową. Program wykorzysta pojawiające się wciąż nowe technologie, w tym m.in. dostęp do nowych narzędzi wspomagających opiekę nad seniorami. Obecne rozwiązania dają możliwość m.in. monitorowania samopoczucia osób starszych przez ich bliskich, nawet jeśli przebywają oni w odległym miejscu. Rozwiązania te pozwalają osobom starszym czuć się bezpieczniej oraz być bardziej samodzielnymi, a w razie potrzeby szybko powiadomić bliską osobę czy też służby ratunkowe o kryzysowej sytuacji, w jakiej się znaleźli.

II. Podstawa prawna programu.

Podstawę realizacji Programu Osłonowego „Korpus Wsparcia Seniorów” na terenie Gminy Żyrzyn w roku 2025, zwanego dalej „programem”, stanowi art. 17 ust. 2 pkt 4 oraz art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2024r., poz. 1283 ze zm.) w związku z Programem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025.

Zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej zadaniem własnym gminy jest podejmowanie zadań z zakresu pomocy społecznej, wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenia i realizacji programów osłonowych.

III. Zakres podmiotowy i przedmiotowy programu.

1. Program będzie realizowany w terminie od dnia 1 stycznia 2025 r. do dnia 31 grudnia 2025 r.

2. Do programu kwalifikowani będą seniorzy w wieku 60 lat i więcej z terenu Gminy Żyrzyn, którzy mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielnie gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.
3. Gmina, w ramach programu, realizuje usługę wsparcia poprzez:
 - 1) zakup usługi wsparcia w postaci opasek bezpieczeństwa wraz z obsługą systemu;
 - 2) zakup obsługi systemu dla opasek bezpieczeństwa zakupionych przez gminę w ramach programu realizowanego w 2022 roku.
4. Kosztem realizacji zadania jest wydatek, jaki poniesie gmina w związku z zakupem opasek, obsługi systemu, a także organizacją, koordynacją i realizacją usługi wsparcia, która mieści się w zakresie przedmiotowym programu.
5. Do zadań gminy należy w szczególności zorganizowanie, realizacja i koordynacja programu w gminie, bieżący monitoring oraz sprawozdawczość.
6. Gmina, w ramach wydatkowanych środków z dotacji, zobowiązana jest do prowadzenia zestawienia dowodów księgowych potwierdzających wydatkowane środki, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1530 ze zm.) oraz ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2023 r. poz. 120 ze zm.).

IV. Cel programu.

Celem programu jest poprawa bezpieczeństwa oraz możliwość samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania dla osób starszych z terenu gminy żyrzyn przez zwiększenie dostępu do tzw. "opieki na odległość".

„Opieka na odległość” jest nowoczesną formą sprawowania opieki nad osobami starszymi, chorymi po przebytych zabiegach medycznych, z niepełnosprawnościami, którzy czasowo lub na stałe wymagają wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. To idealne rozwiązanie, szczególnie dla osób samotnych, zarówno tych, które nie potrzebują usług całodobowych i nie korzystają na co dzień z usług opiekuńczych czy specjalistycznych usług opiekuńczych, jak i tych objętych wsparciem w postaci usług opiekuńczych, u których nieprzewidywalność zmian stanu zdrowia uzasadnia stałe monitorowanie w celu jak najszybszej reakcji, powiadomienia właściwych służb i udzielenia możliwie najszybciej pomocy, w tym pomocy medycznej, w ramach świadczeń opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych.

Opaska bezpieczeństwa będzie połączona z usługą operatora pomocy - w przypadku trudnej sytuacji lub nagłego zagrożenia - wciśnięcie guzika alarmowego, znajdującego się na opasce, umożliwia połączenie się ze stale gotową centralą.

Mechanizm udzielania pomocy w ramach Modułu II:

1. Krok 1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Żyrzynie rozeznaje potrzeby seniorów w zakresie wyposażenia ich w tzw. „opaskę bezpieczeństwa”.
2. Krok 2. Ośrodek Pomocy Społecznej w Żyrzynie, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa, dokonuje zakupu tzw. „opaski bezpieczeństwa” wraz z obsługą systemu u wybranego realizatora usługi.

3. Krok 3. Ośrodek Pomocy Społecznej w Żyrzynie koordynuje i realizuje program na swoim terenie.

Pierwszeństwo korzystania z usługi mają:

- osoby samotnie prowadzące gospodarstwo domowe,
- osoby mieszkające z bliskimi, którzy nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.

Udzielenie wsparcia w ramach programu nie zależy od kryterium dochodowego. Przyznanie pomocy odbywa się bez wydania decyzji administracyjnej przyznającej świadczenie oraz bez przeprowadzania rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Opis usługi:

W ramach programu seniorom w wieku 60 lat i więcej z terenu gminy Żyrzyn zostanie zapewniony dostęp do tzw. „opasek bezpieczeństwa” wyposażonych w następujące funkcje:

- 1) przycisk bezpieczeństwa - sygnał SOS;
- 2) detektor upadku;
- 3) czujnik zdjęcia opaski/urządzenia;
- 4) lokalizator GPS;
- 5) funkcje umożliwiające komunikowanie się z centrum obsługi i opiekunami;
- 6) funkcje monitorujące podstawowe czynności życiowe (puls i saturacja);
- 7) funkcje umożliwiające monitorowanie czasu realizowanej opieki przez osoby świadczące usługi opiekuńcze lub pomoc sąsiedzka.

Opaska bezpieczeństwa będzie połączona z usługą operatora pomocy - w przypadku trudnej sytuacji lub nagłego zagrożenia wciśnięcie guzika alarmowego, znajdującego się na opasce, umożliwia połączenie się ze stale gotową do interwencji centralą. Opaska pod względem funkcjonalności oraz dopasowania dla osób w wieku 60 lat i więcej będzie prosta w obsłudze, np. będzie posiadać maksymalnie jeden przycisk. Po odebraniu zgłoszenia dyspozytor (ratownik medyczny, opiekun medyczny, pielęgniarka) podejmuje decyzję o sposobie udzielenia pomocy seniorowi. W zależności od sytuacji będzie on mógł zapewnić wsparcie emocjonalne przez telefon, poprosić o interwencję kogoś z jego najbliższego otoczenia (rodzinę, sąsiadów, opiekunów), pracownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Żyrzynie lub wezwać służby ratunkowe.

Wydatkami kwalifikowanymi w ramach Modułu II będą koszty niezbędne do prawidłowej realizacji zadania, w szczególności:

- 1) zakup opaski lub innego urządzenia bezpieczeństwa do świadczenia usługi „opieki na odległość”;
- 2) zakup usługi obsługi systemu polegającej na sprawowaniu całodobowej opieki na odległość nad seniorami przez centrum monitoringu;
- 3) przyznanie, zgodnie z przyjętym w Ośrodku Pomocy Społecznej w Żyrzynie regulaminem wynagradzania, dodatków do wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla pracowników bezpośrednio realizujących zadanie w terenie lub rozeznających potrzeby seniorów w tym zakresie;
- 4) działania promocyjno-informacyjne, w tym koszty druku plakatów, ulotek, artykułów w prasie lokalnej;

- 5) koszt szkoleń dla pracowników OPS;
- 6) zakup drobnych materiałów biurowych (np. papier do drukowania umów użyczenia opasek);
- 7) koszt napraw pogwarancyjnych (jeżeli koszt naprawy nie przewyższa kosztu zakupu nowego sprzętu).

V. Realizatorzy programu.

Program realizowany będzie przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Żyrzynie, w szczególności w zakresie: zorganizowania, realizowania, koordynowania programu, bieżącego monitoringu oraz sprawozdawczości.

VI. finansowanie programu.

Program jest finansowany z dotacji celowej budżetu państwa przekazywanej przez Wojewodę Lubelskiego w ramach finansowania Programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025. Warunkiem otrzymania dotacji na realizację programu, jest udział środków własnych gminy nie mniejszy niż 20% przewidywanych kosztów całkowitych realizacji zadania.

VII. Monitoring programu.

Z realizacji Programu sporządzane zostanie sprawozdanie roczne uwzględniające rzeczywistą liczbę osób objętych wsparciem oraz koszt realizacji pomocy i przekazane do wojewody w terminie do dnia 30 stycznia 2026 r.